

Fórum 2030

Prvé stretnutie ozvučnej dosky v Košiciach

Scenár pre Košice

info@scenarprekosice.sk

www.scenarprekosice.sk

Mesto Košice
Magistrát mesta,
Trieda SNP 48/a
040 11 Košice
www.kosice.sk

Creative Industry Košice, n.o.
Kukučínova 2, Košice
040 01 Košice
www.cike.sk
office@cike.sk

Fórum 2030 Zápis zo stretnutia

Fórum 2030 sa konalo v 17.6.2021 v priestoroch Kasárni Kulturparku od 14:00 do 16:00. Cieľom stretnutia bolo oboznámiť odbornú verejnosť o procese tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho okolia a založiť tzv. ozvučnú dosku. Ozvučná doska je platforma združujúca rôznych socioekonomických partnerov a odborníkov, ktorí môžu prispievať diskusiou a svojimi návrhmi ku riešeniu problémov a výziev pre rozvoj mesta a jeho okolia. Prvou aktivitou ozvučnej dosky je zapojenie sa do tvorby nového Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice a jeho okolia. Na podujatie boli pozvaní vybraní hostia, ako zástupcovia jednotlivých sektorov, a to z dôvodu limitovania počtu osôb v zmysle protipandemických opatrení.

Program podujatia

1. Úvodný príhovor p. primátor Ing. Jaroslav Poláček.
2. Prezentácia
3. Panelová diskusia

K bodu 2:

Na podujatí prezentovali:

- Ing. Richard Dlhý (Zástupca riaditeľa Magistrátu mesta Košice, vedúci oddelenia strategického oddelenia mesta Košice) – Proces tvorby Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) mesta Košice a okolia
- Ing. Arch Michal Hladký, ArtD (Riaditeľ Creative Industry Košice, no) – participácia obyvateľov a vybrané výstupy analytickej časti PHRSR

Uvedené prezentácie je možné nájsť na webovej stránke „scenarprekosice.sk“ v časti „Dokumenty na stiahnutie“.

K bodu 3:

Súčasťou podujatia Fórum 2030 bola panelová diskusia na tému *Kvalita života v Košiciach a jeho okolí*. V Panelovej diskusii sa zúčastnili nasledujúci aktéri:

- Mgr. Marcel Gibóda – Náместník primátora mesta Košice
- Ing. arch Martin Jerguš – poverený zastupovaním hlavného architekta mesta Košice
- Ing. Adriana Šebešová – referát strategického rozvoja mesta Košice
- Mgr. art Marián Hudák – poradca pre stratégie mesta Košice, gestor pre spracovanie PHRSR v oblasti životného prostredia
- Juraj Sabol – zástupca U.S. Steel Košice
- Prof. Oto Hudec – Ekonomická fakulta v Košiciach
- Ing. Matúš Kubák, PhD - Ekonomická fakulta v Košiciach
- RNDr. Rudolf Bauer – gestor pre spracovanie PHRSR v sociálnej oblasti
- JUDr. Alena Vachnová – Nadácia Dedo

Diskusiu moderovali Ing. arch Michal Hladký, ArtD a Mgr. et Mgr. Zuzana Révezsová. Moderátorkou podujatia bola Ing. Blanka Berkyová (Creative Industry Košice, n.o.).

Panelová diskusia bola rozdelená do 6 častí, v rámci ktorých panelisti prezentovali svoje poznatky v daných témach:

1. Časť: Výzvy mesta Košice a jeho okolia

Dobrá komunikácia s mestom a jeho okolím, takisto je výzvou aj doprava. Dôležité je rozvíjať mesto aj mimo jeho kompetencií.

Územné plánovanie ako výzva. Dáta priniesli nové možnosti na analýzu prostredia. Hlavná výzva, aby sa obyvatelia cítili príjemne a výzvou je ako to pretaviť v územnom plánovaní. Najväčšia potreba bola identifikovaná v oblasti zelene. V oblasti zelene sú aj v súčasnosti pripravené viaceré projekty. Ďalšou výzvou je doprava a bývanie. V súčasnosti je dopyt po bytoch pomerne veľký.

V súčasnosti sa mení štruktúra mesta a jeho zelene, znižuje sa podiel zelene. **Zelene v meste ubúda na úkor niečo iného. Je potrebné zvážiť, či ten úbytok stojí za to.**

Dôležitá je dostupnosť. Dostupnosť v dvoch rovinách, a to dostupnosť bývania a dopravná dostupnosť.

Spoločnosť U. S. Steel investuje do zníženia priameho vplyvu na životné prostredie. Konkrétne do zníženia uhlíkovej stopy. U.S.Steel je najväčším producentom skleníkových plynov. Nové technológie však pomáhajú v priemysle ako je aj oceliarstvo, a taktiež aj s využitím umelej inteligencie. Dôležitá je dostupnosť talentov medzi študentami. **Výzvou je odliv mozgov, konkrétne talentov.**

Otázkou je, aká je vlastne percepčia na život v meste. **Komunikácia samosprávy je veľmi dôležitá.** Ďalšou témou je boj o talent a mobilita mladých ľudí, ktorí odchádzajú mimo. Symbolmi mesta sú oceľ, IT Valley, kreatívna ekonomika a história mesta. **Otázkou je kam chcú Košice ísť ďalej.**

Výzvou je z dostupnenie sociálnej starostlivosti, inkluzívne mesto. Je dôležité prihliadať na potreby zraniteľným skupín obyvateľov.

Výzvou je reagovať na starnutie obyvateľov. Stúpa dopyt a nápor na sociálne služby. **Dôležitý je v súčasnosti integrovaný prístup**, a to je potrebné rozvíjať. Je potrebné strmé krivky (vyplývajúce z analýzy starnutia a nákladov na sociálne služby) zjemňovať.

Výzvou je aj migrácia obyvateľov, hlavne z hľadiska ekonomického rozvoja. Migrácia totiž ovplyvňuje trh práce.

2. Časť: Ekonomický rozvoj Košíc a okolia

Česká republika a Slovensko sú najviac priemyselné krajiny. **Priemysel je aj do budúcnosti veľmi dôležitý, priemysel úspešne prekonal koronakrízu. Priemysel je potrebné si držať.** Stále sa upozorňuje na automobilový priemysel, že je Slovensko zraniteľné. Nadnárodné firmy sa však vedú dobre vyrovnávať s krízou. Obyvatelia v sebe nesú technické znalosti. Úbytok zamestnanosti v priemysle sa presúva do „IT Valley“. Ďalšou dôležitou oblasťou je kultúra, ktorá je veľmi zraniteľná počas pandémie. Naopak, kreatívna ekonomika sú povolania budúcnosti a má zmysel do nich investovať. Ekonomicky významné krajiny majú vysokú zamestnanosť v kreatívnom sektore. Chýba nám tu centrum na podporu inovácií. Podpora inovácií nemá v súčasnosti jasnú štruktúru. Je potrebné mať tri silné nezávislé odvetvia, keďže každé odvetvie reaguje na krízu inak.

Priemysel má stále svoje miesto na východnom Slovensku. Ak chceme dekarbonizovať, budeme potrebovať veterné turbíny. Oceľ je materiál budúcnosti, oceľ je recyklovateľná. **Aj pre krajinu je**

strategické vytvárať svoju oceľ a byť nezávislý od zvyšku sveta. IT firmy a priemyselné firmy predstavujú testovacie prostredie pre inovácie.

V mesto Miškolc došlo ku úbytku priemyselnej produkcie, možno sme tomu v Košiciach predišli. Výzvou je starnutie populácie, vzorom pre nás môže byť poľské mesto Rzeszów, kde dochádza k nárastu obyvateľov.

Investor ak príde do mesta požaduje pozemky a daňové úľavy, samospráva v tomto smere nemá kompetencie. Samospráva nevie splniť požiadavky investora. Mestá sú v konkurenčnej nevýhode. Avšak rodia sa spoločné zámery a projekty. Napríklad KSK a projekt inovačné centrum Košického kraja. **Ak sa chce mesto posúvať ďalej musí riadiť svoj rozvoj.**

Mesto Košice sú veľmi homogénne mesto. **Mladí ľudia ani neuvažujú, že by zostali študovať v Košiciach.** Veľmi rýchlo odchádzajú preč: „Idem do Nitry, lebo Košice sú veľmi drahé.“ **Odliv talentu nemusí hneď znamenať len odliv mladých ľudí, talent môžu mať aj starší ľudia.** Pre starších ľudí sa nesnažíme pripraviť komfortnú zónu.

Odliv mozgov spôsobuje aj to, že všetko konverguje. Vytvárajú sa v regiónoch klastre, niektoré sú viac a niektoré menej výkonné. Výzvou je „brain drain“ (odliv mozgov).

Dôležité sú aj podmienky (ekosystém) na území, teda napr. technologická základňa. Potrebujeme rozvíjať inovácie pomocou excelentných parkov a podobne.

3. Časť: Sociálna oblasť

Kvalita bývania a jeho dostupnosť sú dôležité témy v súčasnosti. **Tým ako je nastavený trh bežná populácia sa má problém dostať ku bývaniu.** Komerčných bytov sú málo dostupné. Bývanie je nástroj mesta. Je potrebné nastaviť bytové podmienky v meste. **310 rodín je v Košiciach v akútnej bytovej núdzi. Máme tu druhú generáciu detí, o ktorých talente sa nikdy nedozvieme.** Takisto aj školstvo je pre tieto deti málo dostupné, **nemajú napr. ani elektrinu.**

Snahou mesta je posilňovať bytový fond, slúži pre určité skupiny obyvateľov. Snahou je dospieť ku kvalite bývania za rozumnú protihodnotu. **Mesto Viedeň ako vzor.** Momentálne sa v Košiciach hľadajú lokality a nastavuje sa systém. Projekt Housing first má preniesť mestu dáta a pomôcť nastaviť systém. Nemáme dobrý systém dostupného bývania.

Nájomné bývanie je pre všetkých, nie len pre nízkopríjmové skupiny obyvateľov. Mohli by sme to promovovať aj ako nástroj pre všetkých obyvateľov. **Ak sa povie nájomné bývanie ľudia okamžité spisujú petíciu, lebo si pod tým predstavujú len nízkopríjmové skupiny, čo je veľmi pomýlená predstava.**

V 90. rokoch prebiehala privatizácia bytov, každý kto požiadal mal právo získať byt. Bytový fond sa musí zlepšiť, úlohou mesta je zvýšiť počet bytov vo svojom vlastníctve, hlavne pre tých, ktorí si nemôžu dovoliť bývanie.

Územný plán predstavuje určitú spoločenskú dohodu. Je potrebné robiť veľa kompromisov. **Málo si uvedomujeme svoju vlastnú zodpovednosť.** Keď sa hľadá pozemok pre sociálne bývanie nemôžeme to povedať. Keď chceme akcelerovať musíme sa starať o najslabších. V súčasnosti prebieha dobrá spolupráca na Luníku IX. Úradníci majú veľa prekážok, musíme ustupovať nárokom a urobiť kompromisy pre komunity. Takisto musíme tmiť dravosť podnikateľského sektora. Snažíme sa byť spravodliví, ale je to umenie.

4. Časť: Životné prostredie

Na zlepšenie ovzdušia v meste vplýva množstvo faktorov, ako napríklad domácnosti, priemysel a doprava. Neexistuje jedno riešenie. Ide o sústavu mnohých problémov. Chýbajú nám tiež dáta, aby sme vplyvy mohli relevantne vyhodnotiť. Našou úlohou by malo byť zabezpečiť aj monitorovanie ovzdušia v obciach.

Dôležitou témou je aj využívanie krajiny. Máme úbytok zelene za 6 rokov skoro 7 %. Musíme prehodnotiť, čo nám ten úbytok priniesol. V hospodárení s vodou sú na tom Košice dobre, spotreba vody klesá. Avšak v okrese Košice – okolie spotreba vody naopak stúpa. Dôležitým problémom je aj nízka miera recyklácie odpadov. V neposlednom rade aj energetická náročnosť budov je dôležitou témou pre životné prostredie.

Problém so životným prostredím sa strašne zjednodušuje. Nemôžeme ho vnímať oddelene, alebo izolovane.

Mesto má veľmi znečistené ovzdušie aj v rámci štatistík sú na tom Košice stále najhoršie. Avšak je potrebné povedať, že nastalo zlepšenie až 93 % úbytok tuhých častí.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHRSR) identifikuje dôležité zóny v meste, ktoré sa premietnu v územnom pláne. PHRSR je dôležitý dokument aj pre tvorbu územného plánu.

5. Časť: Diskusia

V Košiciach máme silné univerzitné prostredie. V rankingu sú naše univerzity vysoko medzi českými a slovenskými univerzitami. Problém je vo vnímaní kvality školstva, a v tom, že vyrábame veľa univerzít.

V rozvoji mesta sa teraz uvažuje širšie, a to rozvoj celého regiónu. Smeruje to postupne ku celkovej komunálnej reforme. Spolupráca je dôležitá, niektoré veci sa nedajú riešiť len v meste, je potrebné ich riešiť aj mimo mesta. Napr. nelegálne osídlenia.

Služby samosprávy je potrebné riešiť v širšom území mesta. **Obce sú príliš slabé, aby riešili komplexné problémy samy.**

Je potrebné si vybrať témy, na ktorých je možné spolupracovať s obcami. **Spolupráca je kľúčová. Košice a Košice – okolie je odsúdené na spoluprácu.**

MIRRI (Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky) nenašlo pochopenie pre spojenie mesta Košice a Prešov. **Len s dátami sa dá chodiť do Bratislavy a ukazovať kompetentným, prečo sa musíme spájať.**

Univerzity majú významnú úlohu pri rozvoji mesta. Ak chceme pritiahnúť mladých ľudí, musíme sa stať atraktívnym mestom aj regiónom. Univerzity sa už začali spájať a riešiť tento problém. Všetky koncepcie sú už pripravené.

Pri rozvoji miesta je potrebné vnímať rôznorodé potreby mesta. Dizajn mesta je dôležitý pre rôzne skupiny obyvateľov.

6. Časť: Dobrý život v meste a jeho okolí

Z európskeho prieskumu (Quality of Life in European Cities) vyplýva, že Košičania sú so životom v Košiciach spokojní. Je to mesto, kde sa cítia s rodinou. **Slobodomyselnosť je dôležitá.**

Pre spokojný život je dôležitá kombinácia viacerých vecí, a to práca, dobrá infraštruktúra a možnosť vyžitia.

Ak mesto poskytne, všetko to čo potrebuje moja malá dcéra a moja mama, tak je to dobré miesto na život. **Mesto je láska**, pre iné veci si ani neviem predstaviť to zostávať.

Vedieť sa spoľahnúť na to, že tu nájdem to, čo potrebujem. Dôležité je vedieť, kde sa môžem obrátiť, kde môžem hľadať informácie.

Harmonické prostredie.

Košice sú také akurátne mesto. Nie je sme veľkí, a to vytvára atmosféru. Košičania sa radi vracajú späť do svojho mesta.

Otázky cez aplikáciu slido

Na podujatí mali hostia možnosť klásť otázky cez aplikáciu slido, na ktoré panelisti následne odpovedali.

Anonymous

4 17 Jun, 3:56pm

Jedna otázka. Prečo boli vymazané otázky ohľadom ÚHA a jeho fungovania v rámci plánovaného rozvoja mesta?

Otázky neboli vymazané, ale archivované po položení panelistovi.

Anonymous

0 17 Jun, 3:39pm

Prečo tu chyba zástupca KSK?

Košice budú integrované o IUS KSK, preto otázky týkajúce sa funkčnej oblasti UMR rieši mesto Košice.

Anonymous

1 17 Jun, 3:32pm

Ako s odpadovým hospodárstvom? Čierne skládky...

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

2 17 Jun, 3:31pm

Plánuje mesto prehodnotiť výšku nedávno zvýšených daní z nehnuteľností a znížiť ich s cieľom znížiť náklady na život a zvýšiť dostupnosť bývania na území mesta?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

0 17 Jun, 3:30pm

Najmä v centre mesta bolo postavených veľa nekvalitných projektov. Čo je potrebné spraviť pre vyššiu kvalitu urbanizmu a lepšiu verejný priestor?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

1 17 Jun, 3:18pm

Ako mesto vníma rozmer cestovného ruchu? Mal by byť pre mesto prioritou? Čo by mali byť piliere, na ktorých možno rozvinúť jeho potenciál?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

0 17 Jun, 3:17pm

Ako konkrétne vníma mesto Košice svoje pozície a ciele v oblasti podpory jeho ekonomického rastu a tvorby podnikateľského prostredia v ňom?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

0 17 Jun, 3:17pm

Pani Vachnová - ako by podľa Vás mala vyzerat' ideálna scéna v oblasti sociálneho bývania v Košiciach?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous1 17 Jun, 3:17pm

Kedy vieme očakávať prvé výsledky ?

Analytické vstupy budú k dispozícii v júli, návrhy cieľov a priorít budú otvorené k diskusii v septembri.

Anonymous

0 17 Jun, 3:16pm

Ak som mladý, prečo mám ostať v KE? Aké sú top 3 hodnoty? Vnímame ich všetci v meste rovnako? Alebo ich ani nepoznáme?

Kvality mesta boli jednou z otázok pre verejnosť, výsledky čoskoro zverejníme.

Anonymous

0 17 Jun, 3:08pm

Ako vidíte kvalitnejšie prepojenie samosprávy - priemyslu a podporu vzdelávania, športu kultúry...? Prip. v com by to malo byť iné ako doteraz?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

7 17 Jun, 3:03pm

Vie niekto z Vás, ideálne volený zástupca mesta, sformulovať víziu - ako vyzerá mesto Košice a jeho okolie v roku 2030? Jednou zrozumiteľnou vetou...

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

5 17 Jun, 2:57pm

Spolupráca mesta a kraja pri rozvoji Košíc sa zdá byť kľúčová. Aká je jej intenzita dnes?

Nechýbajú zástupcovia kraja v tejto diskusii o vízii 2030?

Košice budú integrované o IUS KSK, preto otázky týkajúce sa funkčnej oblasti UMR rieši mesto Košice. Zástupcovia KSK budú prizývaní do jednotlivých pracovných skupín.

Anonymous

0 17 Jun, 2:57pm

Mňa by zaujímal najväčší hendikep mesta - teda oblasť kde podľa vybraných hostí sme skutočne pozadu a musíme tam nasmerovať viac energie a zrejme aj financií

Výsledky analytických podkladov v jednotlivých oblastiach budú zverejnení v júli.

Anonymous

1 17 Jun, 2:55pm

chce mesto zatraktívniť MHD pre obyvateľov a byť viac priateľské cyklistom ?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

5 17 Jun, 2:54pm

Je 2021 a KE nie su spojené ani s BA, ani napojené na EU diaľničnú sieť. Neexistuje vnútroštátne letecké spojenie. IC 1x denne. Ako sem dostaneme talent?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

1 17 Jun, 2:56pm

Ako sú tieto aktivity prepojené a konsolidované spolu s KSK? Kto je zodpovedný za synchronizáciu / prepojenie a využitie spoločného momentu tém mesta a kraja?

Košice budú integrované o IUS KSK, preto otázky týkajúce sa funkčnej oblasti UMR rieši mesto Košice. Zástupcovia KSK budú prizývaní do jednotlivých pracovných skupín.

Anonymous

0 17 Jun, 3:15pm

Velké množství pozemkov vlastní Cirkev...co tak spolupráca? Dopyt vs ponuka

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

1 17 Jun, 3:08pm

Vzhľadom na vyššie náklady na život plánuje mesto zaoberať sa prehodnotením výšky miestnych daní za účelom zvýšenia dostupnosti bývania a života v meste Košice?

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.

Anonymous

0 17 Jun, 3:10pm

Mesto nemá pozemky, nemá financie...chcelo by ale nemôže. Prečo potom keď sa pozemok nájde...rovnako tak aj financovanie, ale mesto blokuje rozvoj cez UHA.

Otázka je zodpovedaná vyššie

Anonymous

0 17 Jun, 3:13pm

Záujem je o bývanie v malých MČ, v RD, ale všetko stojí na UHA. Rovnako tak športová infraštruktúra, sú možnosti, ale blokuje UHA. Pritom všetko z externých zdrojov

Otázka je zodpovedaná vyššie.

Anonymous

1 17 Jun, 3:03pm

Aká je kvalita vzdelávania v meste a jej rola v spomínanom odlive mozgov? S akými ďalšími výzvami vo vzdelávaní by sa mali vysporiadať Košice?

Výsledky analytických podkladov v jednotlivých oblastiach budú zverejnené v júli.

Anonymous

2 17 Jun, 3:00pm

Odliv mozgov - ako konkrétne chce mesto podporiť vzdelávanie? Ako sa má vzdelávanie zmeniť, aby k odlivu nedochádzalo?

Výsledky analytických podkladov v jednotlivých oblastiach budú zverejnené v júli.

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín

Anonymous

0 17 Jun, 3:11pm

Plánuje mesto Košice rozvoj nájom. bývania pre mladých obyvateľov (singel, párov bez detí), ktorí by mali záujem prisťahovať sa do Košíc a usadiť sa v meste?

Otázka je čiastočne zodpovedaná vyššie. Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín

Anonymous

0 17 Jun, 3:00pm

Prečo sa niektorí riaditelia škôl chvália, že ich študenti odchádzajú študovať do zahraničia? ... - odliv mozgov... (edited)

Návrhy a riešenia sú predmetom pracovných skupín. Váš podnet bude komunikovaný tematickej pracovnej skupine.